

Sobivanje starejših v kratkem tudi v Ljubljani

Za ljudi, ki želijo spremeniti ali izboljšati bivalne pogoje, je ena od možnosti stanovanjska skupnost. To je v zahodnem svetu ustaljena praksa že več desetletij, v zadnjih letih pa počasi prihaja tudi k nam.

Leta 2017 je zaživela stanovanjska skupnost v Davči, kjer trenutno živi deset starejših, leta 2021 so jo odprli v Murski Soboti in 2024 še v Novi Gorici. To poletje pa vrata odpira tudi stanovanjska skupnost v Ljubljani. Javni stanovanjski sklad MOL je namreč kot pilotni projekt v novi soseski ob križišču Litijske in Pesarske ulice dve stanovanjski enoti namenil sobivanju starejših, v vsaki je prostora za štiri stanovalce. Vsak bo imel svojo sobo s kopalnico v velikosti dobrih 18 m². Skupni prostori obsegajo kuhinjo z jedilnico, dnevno sobo, sanitarije, prostor, namenjen pranju in sušenju perila, ter ložo in shrambo. Stanovanjski enoti sta v pritličju in prvem nadstropju, v objektu je tudi dvigalo. Sklad je sobivanje ponudil občanom, ki so že bili uspešni bodisi na javnem razpisu za dodelitev javnih najemnih ali oskrbovanih stanovanj ali pa so že najemniki njihovih stanovanj. Večina bodočih stanovalcev je starejših od 65 let, vsi so še aktivni in sposobni samostojnega bivanja, kar je tudi eden od pogojev za bivanje v tovrstni skupnosti. Tistim, ki so izkazali zanimanje, so poslali ankete ter jih povabili na niz mesečnih srečanj, da se spoznajo in se med seboj povežejo. Delovna skupina, v kateri sodelujejo predstavniki Zavoda za oskrbo na domu Ljubljana, Oddelka za zdravje in socialno varstvo MOL ter stanovanjskega sklada je z zainteresiranimi na začetku tega leta izvedla delavnice, kjer so jih spodbudili h komuniciranju in sodelovanju ter jih pripravili na sobivanje. Seznanili so jih tako s prednostmi kot slabostmi tovrstne oblike bivanja, denimo z mejami med skupnim in zasebnim, predvsem pa s

tem, da je za sobivanje potrebna tolerantnost ter pripravljenost na prilagajanje in na medsebojno pomoč. Skupaj so sestavili tudi hišni red. Nazadnje so opravili še individualne razgovore, na podlagi katerih so oblikovali dve skupini s po štirimi osebami.

V bivanjskih skupnostih, kjer sobivajo ljudje, ki se predhodno niso poznali, ni mogoče pričakovati, da bo vse teklo brez težav. Zato se je JSS MOL pri izvajanju tega pilotnega projekta povezal z **Zavodom za oskrbo na domu** Ljubljana, ki je prevzel vlogo najemnika obeh stanovanjskih enot, deloval bo tudi kot mediator v primeru nesporazumov med uporabniki, organiziral različne aktivnosti in podobno. Vselitev v stanovanjski enoti je predvidena v drugi polovici julija. Okvirna cena bivanja bo okoli 260 evrov mesečno na posameznika, stanovalci pa bodo vsak mesec poravnali še obratovalne stroške. Napovedujejo, da bodo stanovanja za sobivanje starejših uredili tudi v soseski Novi center Povšetova, ki pa je še v fazi načrtovanja.

Na voljo tudi rentni odkup stanovanj

Prebivalec Ljubljane mestni stanovanjski sklad (JSS MOL) že več kot 20 let nudi tudi možnost rentnega odkupa lastniških stanovanj. Ta možnost je primerna predvsem za ljudi, ki nimajo potomcev ali drugih sorodnikov, saj si s tem zagotovijo sredstva za dostojno bivanje in vzdrževanje stanovanja. V zameno dobijo dosmrtno služnost stanovanja, kar pomeni, da lahko stanovanje še naprej nemoteno uporabljajo, hkrati pa dosmrtno prejemajo mesečno rento. Višina rente

je odvisna od več dejavnikov, denimo od vrednosti stanovanja in starosti prodajalca, zmanjšana pa je za nadomestilo za služnost (v višini neprofitne najemnine). Ob tem je treba povedati, da sklad stanovanje odkupi po ceni, ki je nižja od tržne vrednosti, saj ga ne dobi takoj v uporabo. Morda je tudi to razlog, da zanimanja za to možnost ni veliko, saj so doslej odkupili le osem stanovanj. Tokratno povabilo k rentnemu odkupu velja do 30. oktobra 2026. Ponudbo oddajte na posebnem obrazcu, dobite ga na sedežu javnega stanovanjskega sklada na Zarnikovi 3 v Ljubljani ali na spletni strani www.jssmol.si. Za več informacij pokličite na številko: 01 306 14 39. Možnost odkupa stanovanja z ustanovitvijo dosmrtno služnosti in izplačevanjem dosmrtno mesečne rente imajo tudi lastniki stanovanj na območju **Mestne občine Maribor in primestnih občin** (Hoče - Slivnica, Miklavž na Dravskem polju, Starše, Rače - Fram in Duplek). Na prvo javno povabilo Javnega medobčinskega stanovanjskega sklada Maribor (JMSS), objavljeno decembra lani, sicer ni bilo odziva, zato so objavili novo povabilo, ki se izteče 31. julija letos. Prijavo oddajte na posebnem obrazcu, ki ga dobite na sedežu JMSS Maribor na Grajskem trgu 1 ali na spletni strani <https://www.jmss-mb.si/>. Več informacij dobite na telefonski številki 02 250 63 10.

Alenka Ogrin, A. Ž.